

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1019

B.A./B.Sc. 1st Semester

GEOGRAPHY

(Physical Geography-I : Geomorphology)

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—70

Note :— Attempt five questions in all. Question No. I is compulsory. Attempt one question each from units A, B, C, D. Special credit will be given to suitable use of maps and diagrams.

I. Attempt any ten parts from the following. The answer should be in about 40-50 words each.

- (i) Physical Geography
- (ii) SIMA
- (iii) Pangaea
- (iv) Plate
- (v) Rift Valley
- (vi) Focus
- (vii) Active Volcano
- (viii) Sedimentary Rocks
- (ix) Physical weathering
- (x) Fold Mountains
- (xi) Geosyncline
- (xii) Beach
- (xiii) Gorge
- (xiv) Barkhans
- (xv) Moraines.

10×3=30

UNIT—A

- II. Write a note on theory of origin of Earth given by Laplace. 10
- III. Discuss Plate Tectonics and its resultant effects on earth. 10

UNIT—B

- IV. Write a note on folding and types of folds. 10
- V. Describe Volcanoes, their types and distribution on Earth. 10

UNIT—C

- VI. Define Rocks and their types. Discuss sedimentary rocks in detail. <http://www.gnduonline.com> 10
- VII. Write a detailed note on plains and their types. 10

UNIT—D

- VIII. Describe Landscapes produced by Glaciers. 10
- IX. Write a note on Aeolian Landscapes. 10

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ I ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਯੂਨਿਟ ਓ, ਅ, ਬ ਅਤੇ ਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਉਪਯੁਕਤ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰੈਡਿਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- I. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਸ ਭਾਗ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਉੱਤਰ 40-50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ :
  - (i) ਭੌਤਿਕ ਭੂਗੋਲ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
  - (ii) ਸੀਮਾ
  - (iii) ਪੈਨਜੀਆ
  - (iv) ਪਲੇਟ
  - (v) ਦਰਾੜ ਘਾਟੀ
  - (vi) ਭੂਚਾਲ ਕੇਂਦਰ
  - (vii) ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ
  - (viii) ਤਹਿਦਾਰ ਚਟਾਨਾਂ
  - (ix) ਭੌਤਿਕ ਮੌਸਮੀਕਰਨ

- (x) ਵਲਦਾਰ ਪਰਬਤ
- (xi) ਭੂਅਭਿਨਤੀ
- (xii) ਪੁਲਿਨ
- (xiii) ਗੋਰਜ਼ (Gorge)
- (xiv) ਬਰਖਾਨ
- (xv) ਹਿੰਮੋੜ।

10×3=30

ਯੂਨਿਟ-ਓ

- II. ਧਰਤੀ ਦੇ ਜਨਮ ਸਬੰਧੀ ਲੈਪਲੇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10
- III. ਪਲੇਟ ਟੈਕਟੋਨਿਕਸ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-ਅ

- IV. ਵਲਣ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਵਲਣਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10
- V. ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਤੇ ਵੰਡ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-ਬ

- VI. ਚਟਾਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। ਤਹਿਦਾਰ ਚਟਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। 10
- VII. ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-ਸ

- VIII. ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਭੂ-ਦ੍ਰਿਸ਼ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। 10
- IX. ਪੈਂਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਭੂ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਕੁਲ ਪਾੰਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਿਆ I ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ। ਯੂਨਿਟ ਕ, ਖ, ਗ ਤਥਾ ਘ ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਨਕਸ਼ੇ ਔਰ ਚਿੱਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਤਚਿਤ ਤਪਯੋਗ ਕੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦਿਯਾ ਜਾਏਗਾ।

- I. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੈਂ ਸੇ ਕੋਏ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਤਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਤਤਰ 40-50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੈਂ ਦੇਂ :
- (i) ਭੀਤਿਕ ਭੂਗੋਲ
- (ii) ਸਿਮਾ (SIMA)

- (iii) ਪੈਂਜਿਯਾ
- (iv) ਪਲੇਟ
- (v) ਦਰਾਰ ਘਾਟੀ
- (vi) ਫੋਕਸ
- (vii) ਸਕ੍ਰਿਯ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ
- (viii) ਤਲਛਟ ਚਟਾਨਾਂ
- (ix) ਭੀਤਿਕ ਸੈਂਸਮੀਕਰਣ
- (x) ਫੋਲਡ ਪਹਾਡ
- (xi) ਭੂਅਭਿਨਤਿ (Geosyncline)
- (xii) ਸਮੁਦ੍ਰ ਚਟ
- (xiii) ਗੋਰਜ਼
- (xiv) ਬਰਖਾਨ (Barkhans)
- (xv) ਫਿਮੋਡ (Moraines)।

10×3=30

ਯੂਨਿਟ-ਕ

- II. ਲਾਪਲੈਸ (Laplace) ਦੁਆਰਾ ਦਿਏ ਗਏ ਪ੍ਰਥਵੀ ਕੀ ਤਪਤਿ ਕੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪਰ ਏਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10
- III. ਪਲੇਟ ਟੈਕਟੋਨਿਕਸ ਔਰ ਪ੍ਰਥਵੀ ਪਰ ਇਸਕੇ ਪਰਿਠਾਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-ਖ

- IV. ਪਰਤ ਔਰ ਪਰਤਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਰ ਏਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10
- V. ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ, ਤਨਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਔਰ ਪ੍ਰਥਵੀ ਪਰ ਵਿਤਰਣ ਕਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-ਗ

- VI. ਚਟਾਨਾਂ ਔਰ ਤਨਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋ ਪਰਿਠਾਥਿਤ ਕਰੋ। ਤਲਛਟੀ ਚਟਾਨਾਂ ਕੋ ਵਿਸਤਾਰ ਸੇ ਬਤਾਏ। 10
- VII. ਮੈਦਾਨਾਂ ਔਰ ਤਨਕੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਪਰ ਏਕ ਵਿਸਤ੍ਰੁਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10

ਯੂਨਿਟ-ਘ

- VIII. ਗਲੇਸ਼ੀਯਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਪਰਿਦ੍ਰਿਸ਼ ਕਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10
- IX. ਏਓਲਿਯਨ (Aeolian) ਪਰਿਦ੍ਰਿਸ਼ ਪਰ ਏਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 10